

Betænkelse ved at bestemme en saa kort Frist, som 3 Maaned. Der kunde meget let indtræde een eller anden tilfældig Omstændighed, som medførte, at den Paagjældende blev forhindret fra at afhente Bederlaget inden 3 Maaned, og det var dog haardt, at han derfor skulde have tabt sin Ret dertil.

Ordføreren. Den sidste ærede Taler yttrede, at man vist kunde stole paa, at Finansministeren altid vilde tillade de Vedkommende i Tvivelskialde at faae Spørgsmaalet afgjort ved Domstolene; var det ikke saa?

Mourier: Ja dette antager jeg.

Ordføreren: Jeg troer ikke, at man i saa Henseende behøver at henvende sig til Finansministerens Godhed; thi det ligger aldeles klart i § 7, at enhver maa kunne gjøre sin Ret ligesom gjældende, saasnart Finansministeriet ikke vil indrømme den. Det, jeg frygter, vil blive Følgen af Udkastets § 7, det er en Mæsse af langvarige og kostbare Processer, og det troer jeg, at man vanskeliggjør ved at stemme for det Forslag, som vi have stillet.

Hoserup: Som Medlem af Udvalget har jeg ikke kunnet tiltræde noget af de Forslag, som ere opstillede til nærværende § i Udvalgets Betænkning. De Grunde, som have afholdt mig fra at tiltræde dem, ere tildeels udhævede af den ærede Ste Thøgersen Rigsdagsmand (Mourier); men dertil skal jeg dog tillade mig at føle den Grund, at de Dplysninger, som i Særdeleshed maae lægges til Grund for Bestemmelsen af Bederlaget, som de vedkommende Giere af privilegeret Hartkorn, ifølge hvad der nu allerede er vedtaget, kunde tilkomme, de maae tages enten af Amtstjuernes Hovedprotocoller i Forening med Retsskriverens Protocoller paa selve Stedet eller i alt Fald af de vedkommende Adkomstbreve i Forening med deres Skattebøger, disse Dplysninger kunne efter deres Natur ikke bringes her tilstede, saaledes at Rigsdagen kan indlade sig paa deraf at bedømme, hvorvidt den dem tilstaaede Erstatning er rigtig eller ikke, og af den Grund skal jeg tillade mig at blive ved Udkastets § 7.

Mourier: Jeg skal kun tillade mig at tilføie, at jeg heller ikke forstaaer Udkastets § 7 saaledes, at det skulde beroe paa Finans-

ministeriets gode Villie, om Vedkommende skulde have Udgang til at søge Domstolene; men jeg har udtalt og mener, at man ogsaa kan gjøre sig Regning paa, at Finansministeriet vil opfatte Loven paa samme Maade, og at der ikke fra Ministeriets Side vil blive lagt de Vedkommende nogensomhelst Hindring i Veien, naar disse attraae de opstaaende Retsspørgsmaal afgjorte ved Lands Lov og Ret. Naar den ærede Ordfører har yttret Frygt for, at Bestemmelserne i Udkastets § 7 skulde give Anledning til en Mængde langvarige og kostbare Processer, og meent, at netop denne Ulempe skulde søges undgaaet ved det fremsatte Endringsforslag, da tilstaaer jeg, at jeg virkelig ikke har stor Frygt for, at der skal opstaae mange langvarige Processer i Anledning af denne Sag, og jeg troer, at man ikke betragter Sagen ganske rigtigt, naar man nærer en saadan Frygt. Man vil, ved at gennemføre Laan, ligesom love at slutte sig til den Maade, hvorpaa Beskatningen hidtil er bleven anvendt med Hensyn til de forskjellige Eiendomme, og i Almindelighed vil Spørgsmaalet være ganske simpelt. Der vil uden mindste Vanskelighed kunne faaes Dplysning om, hvorvidt de Paagjældende virkelig have stattet som Besiddere af privilegeret Hartkorn; og naar en Eiendom i en Række af Aar har været betragtet som privilegeret, vil der yderst sjældent findes Anledning til at gaae tilbage til en Underfølgelse om, hvorvidt en saadan Tilstand oprindelig maatte have været retlig begrundet; man vil holde sig til det Bestaaende, som givet. At der imidlertid nu og da vil kunne opstaae Processer i den omhandlede Anledning, det har jeg ogsaa forudsat, men jeg troer, at disse meget vel vilde kunne finde deres Afgjørelse ved de bestaaende Domstole, og jeg kan derfor ikke antage, at her skulde være nogen tilstrækkelig Grund til at indstifte en extraordinair Ret, hvilket altid har ikke lidet imod sig.

Schering: Jeg havde mindst troet at høre Indsigelse fra Grundlovens Side mod en Bestemmelse af denne Art; jeg tilstaaer oprigtig talt, at jeg ikke paa nogen Maade har kunnet følge den kjøbenhavnske Rigsdagsmand paa det Gebet, og dersom han bliver ved saaledes at fortolke Grundloven, saa kan Thinget